

Ο ΜΑΗΣ του 2008

Σαράντα χρόνια συμπληρώνονται φέτος από τη «μεγάλη χρονιά» του 1968. Οι γνώσεις και οι μνήμες της ελληνικής κοινωνίας γύρω από το γεγονός αυτό «χρωματίζονται» από τις μεγάλες κοινωνικές και ιδεολογικές μεταβολές που έχουν στο μεταξύ συντελεστεί. Ο Μάης του '68 εξακολουθεί να αποτελεί «αναγνωρίσιμο ίχνος» από όσους τον έζησαν έστω και εξ'αποστάσεως (οι ηλικίες 45-54 ετών) και από όσους τον «έπλασαν» ως μύθο και ως πραγματικότητα (οι πιο μορφωμένοι). Στην αναπαράσταση αυτή συμβιώνουν διαφορετικές «εκτιμήσεις» και «αναμνήσεις». Ο χαρακτήρας της νεολαιίστικης εξέγερσης κυριαρχεί πάνω στον αντικαπιταλισμό των εξεγερμένων εργατών. Η Γαλλία καταποντίζει τις ΗΠΑ, τη Γερμανία και την Ιταλία ως χώρος της εξέγερσης. Ο Μ.Λούθερ Κίνγκ, ο Γκεβάρα και ο Λένον αφήνουν σε δεύτερη μοίρα τον Σαρτρ και την Μπωβουάρ, αλλά και τον Κον Μπεντίτ ή τον Γουόρχολ. Ο πόλεμος στο Βιετνάμ, η δολοφονία του ηγέτη του μαύρου πληθυσμού, ο γαλλικός Μάης και το φεμινιστικό κίνημα κατισχύουν συντριπτικά ως σημαντικά ιστορικά γεγονότα της επέμβασης των σοβιετικών στην Πράγα, της εργατικής εξέγερσης στην Ιταλία και της διάσπασης του ΚΚΕ στην Ελλάδα. Και ως προς την αναλογία του Μάη με την ελληνική ιστορία, το «Πολυτεχνείο '73» συντηρεί καταλυτικά το μύθο του.

Αν όμως η πρόσληψη της ιστορίας του Μάη '68 είναι γεμάτη αντιφάσεις, κοινοτοπίες ή και πρωτοποριακές αντιλήψεις, είναι ενδιαφέρον να δει κανείς τον τρόπο που μπορεί να «επικαιροποιηθεί» σήμερα το '68, σε μια νέα μεγάλη κινηματική διαιρετική τομή για την ελληνική κοινωνία. Ανεργοί, φτωχοί και γυναίκες είναι οι κοινωνικές ομάδες που βρίσκονται στον πυρήνα των σύγχρονων κοινωνικών αντιθέσεων και εμφανίζουν «λόγους να εξεγερθούν». Το 34% της ελληνικής κοινωνίας θεωρεί ότι έχει λόγους να συμμετάσχει σε μια αντίστοιχη εξέγερση σήμερα, ποσοστό που στον πληθυσμό των «ενημερωμένων» φτάνει το 50%. Τα ιντερνετικά blogs, αλλά και οι εφημερίδες, αποτελούν τα δύο Μέσα Επικοινωνίας που συγκινούν περισσότερο αυτόν τον πληθυσμό, δείχνοντας τις κυοφορούμενες αλλαγές τα επόμενα χρόνια στο χώρο των Μήντια. Περιβάλλον και φτώχεια βαδίζουν χέρι-χέρι στην ατζέντα των κρίσιμων στη σημερινή εποχή προβλημάτων. Μια ατζέντα που είναι τόσο διαφορετική από αυτή του '68, αλλά και τόσο δυνατή που προμηνύει μεγάλες και ισχυρές εξεγέρσεις στο σύγχρονο κόσμο. Φαίνεται να αλλάζει, τέλος, το πρότυπο της κοινωνικής – πολιτικής οργάνωσης: τα πολιτικά κόμματα – αποκλειστικός σχεδόν μηχανισμός πολιτικής αντιπροσώπευσης ιστορικά στην Ελλάδα – παραχωρούν σιγά-σιγά τη θέση τους σε άλλες μορφές οργάνωσης, περισσότερο «κοινωνικές», άμεσες και αναγνωρίσιμες, όπως είναι οι συσπειρώσεις στη γειτονιά, ή οι εθελοντικές κοινωνικές οργανώσεις. Η μετάβαση «στο πεδίο» των κοινωνικών αντιθέσεων, εκεί που η αντιπροσώπευση και η συμμετοχή ξαναβρίσκουν την ουσία τους θα αποτελέσει μια έντονη τάση στα επόμενα χρόνια.